

Quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh ở các trường trung học cơ sở huyện Đakrông, tỉnh Quảng Trị

Nguyễn Huy Hoàng*

* Trường Phổ thông dân tộc bán trú Trung học cơ sở Pa Nang, huyện Đakrông, tỉnh Quảng Trị

Received: 2/10/2023; Accepted: 19/10/2023; Published: 29/10/2023

Abstract: Based on the assessment of the current situation, the article proposes measures to improve the efficiency of managing and evaluating the learning outcomes of secondary school students in Dakrong district, Quang Tri province.

Keywords: Management, testing, assessment, learning outcomes, Dakrong district, Quang Tri province.

1. Đặt vấn đề

Kiểm tra, đánh giá (KT, ĐG) là một khâu quan trọng trong quá trình giáo dục, giúp cán bộ quản lý (CBQL) và giáo viên (GV) có được những thông tin phản hồi để kịp thời điều chỉnh, tác động phù hợp đến quá trình dạy học. Tuy nhiên, trong quá trình tổ chức thực hiện vẫn còn một số hạn chế và bất cập, cho nên, đề xuất được các biện pháp nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động KT, ĐG kết quả học tập (KQHT) của HS THCS trên địa bàn huyện Đakrông, tỉnh Quảng Trị là thực sự cần thiết trong giai đoạn đổi mới toàn diện giáo dục hiện nay.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của HS ở trường THCS

2.1.1. Khái niệm

Kiểm tra là quá trình xem xét, tổ chức thu thập thông tin và gắn với hoạt động đo lường để đưa ra các kết quả, so sánh, đối chiếu với yêu cầu, mục tiêu hay chuẩn đã đề ra với mục đích xác định xem cái gì đã đạt được, cái gì chưa đạt được, những nguyên nhân, các yếu tố ảnh hưởng, chi phối...

Đánh giá KQHT của HS là hoạt động thu thập, phân tích, xử lý thông tin thông qua quan sát, theo dõi, trao đổi, kiểm tra, nhận xét quá trình học tập của HS trong các môn học, hoạt động giáo dục bắt buộc, nội dung giáo dục của địa phương trong Chương trình giáo dục phổ thông (GDPT); tư vấn, hướng dẫn, động viên HS; xác nhận kết quả đạt được của HS; cung cấp thông tin phản hồi cho GV và HS để điều chỉnh quá trình dạy học và giáo dục.

KT, ĐG là hai khâu có mối quan hệ chặt chẽ với nhau, kiểm tra nhằm cung cấp thông tin để đánh giá và đánh giá thông qua kết quả kiểm tra.

2.1.2. Định hướng về kiểm tra, đánh giá ở trường THCS

- Mục tiêu đánh giá nhằm cung cấp thông tin chính xác, kịp thời, có giá trị về mức độ đáp ứng yêu cầu cần đạt của chương trình và sự tiến bộ của HS để hướng dẫn hoạt động học tập, điều chỉnh các hoạt động dạy học, quản lý và phát triển chương trình, bảo đảm sự tiến bộ của từng HS và nâng cao chất lượng giáo dục.

- Căn cứ đánh giá là các yêu cầu cần đạt về phẩm chất và NL được quy định trong chương trình tổng thể và các chương trình môn học, hoạt động giáo dục. Đối tượng đánh giá là sản phẩm và quá trình học tập, rèn luyện của HS.

- Hình thức, phương pháp đánh giá: Đa dạng hóa các hình thức đánh giá, tăng cường đánh giá thường xuyên đối với tất cả HS bằng các hình thức khác nhau, tạo điều kiện để HS được tham gia vào quá trình đánh giá kết quả giáo dục.

- Kết quả giáo dục được đánh giá bằng các hình thức định tính và định lượng thông qua đánh giá thường xuyên, định kì, trên cơ sở đó tổng hợp việc đánh giá chung về phẩm chất, NL và sự tiến bộ của HS.

2.2. Quản lý hoạt động KT, ĐG kết quả học tập của HS ở trường THCS

Quản lý hoạt động KT, ĐG KQHT của HS ở trường THCS là quá trình tác động có mục đích, có kế hoạch đảm bảo tính pháp lý của nhà quản lý vào GV và HS trong quá trình dạy học nhằm cung cấp thông tin chính xác, kịp thời, có giá trị về mức độ đáp ứng yêu cầu cần đạt của chương trình môn học, hoạt động giáo dục và sự tiến bộ của HS để hướng dẫn, điều chỉnh hoạt động dạy của GV và hoạt động

học của HS.

Quản lý hoạt động KT, ĐG bao gồm 3 nội dung lớn liên quan mật thiết với nhau, đó là: chính sách về KT, ĐG; quản lý hoạt động KT, ĐG và quản lý nguồn nhân lực KT, ĐG. Chúng được thực hiện bằng các hoạt động quản lý như lập kế hoạch, tổ chức thực hiện, chỉ đạo thực hiện, kiểm tra và đánh giá kết quả đạt được.

- **Lập kế hoạch:** Mỗi một môn học/hoạt động giáo dục đều phải xây dựng kế hoạch KT, ĐG cụ thể cho từng học kỳ và cả năm học. Kế hoạch phải xác định cụ thể mục tiêu, yêu cầu, nội dung, hình thức, thời điểm KT, ĐG KQHT của HS.

- **Tổ chức thực hiện:** Chính là giai đoạn hiện thực hóa kế hoạch nhằm đạt được mục tiêu đề ra. Đồng thời, thiết lập một cơ chế điều phối, tạo thành sự liên kết hoạt động giữa các thành viên/bộ phận. Để tổ chức thực hiện, nhà trường cần bố trí các nguồn lực, như: lực lượng tham gia, cơ sở vật chất (CSVC) tài chính.

- **Chỉ đạo thực hiện:** Nội dung chủ yếu là chỉ đạo, định hướng cho các bộ phận, cá nhân phụ trách các hoạt động diễn ra thuận lợi theo đúng chương trình kế hoạch và đạt được mục tiêu đề ra.

- **Kiểm tra, đánh giá:** Công tác KT, ĐG hoạt động KT, ĐG KQHT của HS được CBQL thực hiện xuyên suốt. Trên cơ sở kết quả đánh giá, CBQL nghiêm túc tiến hành tổng kết, rút kinh nghiệm để nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động KT, ĐG KQHT của HS ở trường THCS.

2.3. Đánh giá chung về thực trạng quản lý hoạt động KT, ĐG kết quả học tập của HS ở các trường THCS huyện Đakrông, tỉnh Quảng Trị

Đakrông là huyện miền núi, vùng cao, biên giới nằm ở phía Tây Nam của tỉnh Quảng Trị.

Năm học 2022 – 2023, toàn huyện có 13 trường THCS (trong đó có 03 trường THCS; 02 trường phổ thông dân tộc bán trú THCS; 01 trường phổ thông dân tộc nội trú; 07 trường tiểu học và THCS) với 105 lớp, 3.236 HS, 317 GV, 28 CBQL, 217 GV, 58 nhân viên, 14 hợp đồng lao động. Hàng năm, tỷ lệ HS tốt nghiệp THCS đạt trên 98%.

Trên cơ sở kết quả khảo sát bằng các phiếu lấy ý kiến CBQL: 08 hiệu trưởng, phó hiệu trưởng; 80 GV, 100 HS của 04 trường THCS huyện Đakrông, tỉnh Quảng Trị, chúng tôi rút ra những ưu điểm, hạn chế về thực trạng quản lý hoạt động KT, ĐG KQHT của HS ở các trường THCS trên địa bàn huyện như sau:

2.3.1. Ưu điểm

- Hầu hết các trường THCS đã tổ chức sinh hoạt

chuyên môn, sinh hoạt chuyên đề, rút kinh nghiệm theo từng trường, từng cụm trường hoặc toàn huyện để cùng bàn bạc, trao đổi, tháo gỡ những khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện KT, ĐG HS.

- Hàng năm, Phòng Giáo dục và Đào tạo (GD&ĐT) đã thành lập Hội đồng bộ môn văn hoá cấp THCS để tư vấn, hỗ trợ chuyên môn cho các môn học/trường học trong việc triển khai thực hiện đổi mới hoạt động KT, ĐG KQHT của HS.

- Phần lớn CBQL, GV đã nắm được quy định về đánh giá HS THCS theo Thông tư số 22/2021/TT-BGDĐT. Nhiều GV thể hiện được trách nhiệm trong nhận xét, đánh giá HS; động viên, khích lệ những cố gắng, tiến bộ của HS; phát hiện những NL và hạn chế của HS trong từng môn học để phát triển và giúp đỡ ngay trong quá trình tổ chức hoạt động học tập và rèn luyện.

2.3.2. Hạn chế

- Một bộ phận CBQL, GV các trường THCS thiếu sự linh hoạt, chưa đảm bảo được nguyên tắc và mục tiêu của hoạt động KT, ĐG KQHT của HS theo hướng phát triển phẩm chất, NL.

- Một số cha mẹ HS không đồng tình với cách đánh giá theo Thông tư số 22/2021/TT-BGDĐT, cho rằng có ít HS được khen thưởng vào cuối năm học.

Trong quá trình đánh giá HS, GV chưa chú trọng đến việc nhận xét HS bằng lời; đánh giá HS còn mang tính đồng loạt, chung chung.

- Đa số các trường THCS trên địa bàn huyện còn nhiều khó khăn thiếu thốn về CSVC, trang thiết bị, thiếu các phòng chức năng, các thiết bị, phần mềm hỗ trợ hoạt động KT, ĐG KQHT của HS.

2.4. Một số biện pháp nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động KT, ĐG kết quả học tập của HS ở các trường THCS huyện Đakrông, tỉnh Quảng Trị

2.4.1. Nâng cao nhận thức và năng lực cho CBQL, GV, phụ huynh về hoạt động KT, ĐG kết quả học tập của HS

***Mục đích của biện pháp:** Giúp CBQL, GV, phụ huynh nhận thức đúng đắn về quan điểm, mục tiêu, tầm quan trọng của hoạt động KT, ĐG KQHT của HS; từ đó, nêu cao tinh thần trách nhiệm của mình trong hoạt động dạy học, KT, ĐG.

***Cách thức thực hiện biện pháp:**

- Nhà trường cần tổ chức các chuyên đề, hội thảo, diễn đàn trao đổi về công cuộc đổi mới giáo dục, chiến lược phát triển giáo dục của địa phương, của nhà trường; tập trung nghiên cứu, thảo luận các tài liệu về đổi mới phương pháp dạy học, KT, ĐG HS theo yêu cầu cần đạt của Chương trình GDPT 2018

nhằm giúp các tổ trưởng, tổ phó chuyên môn, GV nhận thức đầy đủ và sâu sắc nội dung này.

- Giới thiệu các quy định mới của Bộ GD & ĐT về KT, ĐG HS theo Thông tư số 22/2021/TT-BGDĐT để giúp phụ huynh đồng thuận với các hoạt động KT, ĐG của nhà trường.

- Đưa các tiêu chí về hoạt động KTĐG vào quy chế thi đua để nâng cao ý thức, trách nhiệm của cả CBQL, GV và HS trong việc thực hiện hoạt động KT, ĐG KQHT của HS.

2.4.2. Hoàn thiện công tác lập kế hoạch về hoạt động KT, ĐG kết quả học tập của HS

**Mục tiêu của biện pháp:* Nhằm hoạch định được mục tiêu, nội dung, giải pháp để thực hiện việc quản lý, chỉ đạo, điều hành công tác xây dựng KT, ĐG KQHT của HS một cách hiệu quả nhất.

**Cách thức tiến hành biện pháp*

- Cần nghiên cứu kỹ các văn bản chỉ đạo, hướng dẫn của cấp trên về hoạt động KTĐG KQHT của HS trước khi xây dựng kế hoạch.

- Việc xây dựng kế hoạch cần đảm bảo các mốc thời gian theo năm học, học kì, tháng, tuần và đảm bảo quy trình thực hiện.

2.4.3. Nâng cao năng lực cho CBQL, GV về hoạt động KT, ĐG kết quả học tập của HS

**Mục đích của biện pháp:* giúp CBQL, GV nâng cao năng lực chuyên môn nghiệp vụ, biết kết hợp, sử dụng đa dạng các phương pháp, hình thức KT, ĐG; sử dụng có hiệu quả các phương tiện, kỹ thuật hiện đại để hỗ trợ trong việc KT, ĐG KQHT của HS.

**Cách thức tiến hành biện pháp*

- Nhà trường cần tổ chức cho đội ngũ GV cốt cán và toàn thể GV được tham gia bồi dưỡng, nghiên cứu và nắm vững Chương trình GDPT 2018, đổi mới hoạt động KT, ĐG KQHT của HS ở trường THCS.

- Nhà trường cần phải tiến hành tổ chức các lớp bồi dưỡng tập huấn khai thác và sử dụng các phần mềm ứng dụng; Tạo điều kiện thuận lợi để GV tham gia các lớp học nhằm nâng cao trình độ tin học, ứng dụng công nghệ số vào hoạt động giáo dục nói chung và hoạt động KT, ĐG nói riêng.

2.4.4. Cải thiện cơ sở vật chất, thiết bị phục vụ hoạt động KT, ĐG kết quả học tập của HS

**Mục đích của biện pháp:* Trang bị đầy đủ cơ sở vật chất, thiết bị, phương tiện dạy học và các điều kiện hỗ trợ hoạt động KTĐG; góp phần đảm bảo chất KT, ĐG kết quả học tập của HS một cách chính xác, công bằng, khách quan và minh bạch..

**Cách thức tiến hành biện pháp*

- Nhà trường cần kiểm tra, rà soát để đảm bảo

việc giữ gìn, bảo quản cơ sở vật chất, xây dựng kế hoạch tu sửa, bổ sung, thay thế các thiết bị hư hỏng xuống cấp ngay từ đầu năm học; đảm bảo các thiết bị tối thiểu như máy vi tính, máy in, máy photocopy, máy chấm trắc nghiệm, các phần mềm hỗ trợ soạn đề, làm đề, quản lý ngân hàng đề, quản lý điểm...

- CBQL huy động, bố trí kinh phí, tăng cường công tác vận động tài trợ nhằm đảm bảo nguồn tài chính phục vụ các hoạt động khác trong nhà trường. Việc thực hiện công tác xã hội hóa trong phụ huynh phải được thực hiện đúng quy định, tạo được sự đồng thuận của phụ huynh, tránh hiện tượng lạm thu, gây bức xúc trong cộng đồng, dư luận.

2.4.5. Tăng cường KT, ĐG hoạt động KT, ĐG kết quả học tập của HS

** Mục tiêu của biện pháp:* Cung cấp thông tin chính xác, kịp thời, có giá trị về hiệu quả hoạt động KT, ĐG KQHT của HS; để từ đó phát huy mặt mạnh, điều chỉnh sai sót cho phù hợp với mục tiêu đề ra.

**Cách thức tiến hành biện pháp*

- Thiết lập tiêu chí đánh giá cụ thể, khoa học, khách quan và khả thi.

- Tạo điều kiện cho mỗi cá nhân, bộ phận tự KT, ĐG hiệu quả công việc trước khi tập thể đánh giá; Tiến hành tổng kết, rút kinh nghiệm trong từng giai đoạn hoặc công việc một cách nghiêm túc; có chính sách khen thưởng, động viên kịp thời.

3. Kết luận

Hoạt động KT, ĐG KQHT của HS trong giai đoạn hiện nay chịu tác động đồng thời của nhiều yếu tố trong hệ thống của hoạt động dạy học. Vì vậy, để quản lý hoạt động này một cách chặt chẽ, hiệu quả, CBQL các trường THCS cần phải xây dựng một hệ thống các biện pháp. Mỗi biện pháp có vai trò riêng hoạt động KT, ĐG KQHT của HS, song chúng lại có mối quan hệ mật thiết, bổ trợ, chi phối lẫn nhau. Để hoạt động KT, ĐG KQHT của HS đạt hiệu quả cao thì việc thực hiện các biện pháp trên phải được tiến hành một cách đồng bộ, xuyên suốt.

Tài liệu tham khảo

1. Trần Đăng An (2018), *Quản lý hoạt động KT, ĐG KQHT của HS ở các trường THPT trên địa bàn miền núi, tỉnh Quảng Trị*, Tạp chí Giáo dục, Số 425 (Kì 1 - 3/2018), tr 1 - 4.

2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), *Chương trình GDPT tổng thể năm 2018*, Hà Nội.

3. Phùng Đình Mẫn (2019), *Quản lý hoạt động KT, ĐG KQHT của HS các trường THPT thành phố Đông Hà, Tỉnh Quảng Trị*, Tạp chí Giáo dục, Số Đặc biệt tháng 10/2019, tr 88 - 94.